

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
FAKULTA PODNIKATELSKÁ

Mgr. Eva Kolářová

**HARMONIZACE FINANČNÍHO ÚČETNICTVÍ
NA MEZINÁRODNÍ ÚČETNÍ STANDARDY
U MALÝCH A STŘEDNÍCH FIREM**

HARMONISATION OF THE FINANCIAL ACCOUNTING
TO THE INTERNATIONAL ACCOUNTING STANDARDS
FOR SMALL AND MEDIUM SIZE FIRMS

Zkrácená verze PH.D.THESIS

Obor: Ekonomika a řízení podniku
Školitel: Ing. Helena Hanušová, CSc.
Oponenti: Prof. PhDr. Karel Lacina, DrSc.
Doc. Ing. Jaroslav Sedláček, CSc.
Doc. Ing. Jaroslav Ďaďo, PhD.
Datum obhajoby: 30. listopadu 2004

Klíčová slova:

Harmonizace, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, kompatibilita, koncepční rámec, účetní závěrka, převod účetní závěrky, zemědělská datová síť.

Key words:

Harmonisation, International financial reporting standard, compatability, conceptual framework, financial statement, Conversion, Farm Accountancy Data Network.

Místo uložení práce

Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská

Anotace

Disertační práce analyzuje problémy malých a středních firem při vykazování podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Obsahuje návrh koncepčního rámce pro malé a střední firmy a seznam standardů pro tyto firmy.

Annotation

This diploma theses analyze the problem of small and medium size firms when preparing statements according to the International Accounting Standards. It contains the concept suggestion for small and medium size firms and the list of standards for these firms.

OBSAH

Úvod	4
1 Mezinárodní účetní standardy	5
1.1 Vymezení IFRS	5
1.2 Koncepční rámec	5
1.3 Nové standardy – IFRS	6
2 IAS 1 – sestavování a zveřejňování účetní závěrky	7
3 Analýza současné legislativy	7
4 Využití mezinárodních standardů pro české podnikatele malých a středních firem	8
5 Praktická ukázka převodu	10
5.1 Leasing	10
5.2 Hmotná aktiva	13
6 Návrh koncepčního rámce	17
6.1 Závěrečné zhodnocení	19
7 Specifika zemědělské výroby	19
7.1 Informace v zemědělství	19
7.2 Zemědělská datová síť	19
7.3 Účetní metodika	20
8 Dotace	20
9 IAS 41 – Zemědělství	21
10 Závěr	21
Použitá literatura	24
Přílohy	

ÚVOD

Pro přípravu volného pohybu zboží, osob a kapitálu v zemích Evropské unie je nutné vytvořit jednotné podnikatelské prostředí, což nelze uskutečnit bez sblížení právních norem a ani bez harmonizace účetního výkaznictví. Současný svět se mění a s ním se mění i prostředí, v němž účetnictví působí. Tyto změny mají dynamický charakter a můžeme je najít v oblasti politiky, ekonomiky, technologie, financí, vládní intervence, konkurenceschopnosti a kapitálových trhů. To vše staví před finanční účetnictví nové úkoly. Mezi ně patří i požadavek, aby obsah účetních výkazů byl standardizován.

Harmonizace je přibližování účetních pravidel a účetních výkazů různých zemí do té míry, aby byly srovnatelné a srozumitelné. Tyto snahy probíhají v několika oblastech. První je oblast uvnitř Evropské unie. Druhá oblast je celosvětová. Významné místo zde zaujímají dva ucelené soubory účetních standardů: Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS) a americké účetní standardy (US GAAP). Nástroji harmonizace uvnitř EU jsou směrnice ES závazné pro všechny členské státy v tom smyslu, že každá země musí zpracovat směrnice do svého národního zákonodárství. Harmonizací účetnictví se zabývá čtvrtá, sedmá a osmá směrnice, které tvoří základ účetního kodexu zemí Evropské unie. Čtvrtá směrnice byla vydána již v roce 1978, tedy v době, kdy v zemích Evropského společenství nebyly normalizovány prvky ovlivňující ekonomické prostředí. Proto je čtvrtá směrnice určitým kompromisem mezi členskými státy. Směrnice nemají charakter mezinárodního práva, ale realizují se vždy prostřednictvím národní úpravy členského státu. Tím se do účetního výkaznictví jednotlivých členských zemí promítají specifika vyplývající z odlišného ekonomického a právního prostředí. Tyto odlišnosti jsou překážkou srovnatelnosti účetních výkazů mezi zeměmi EU. Od doby vydání směrnic do dneška uplynulo mnoho let a je tedy pochopitelné, že Rada EU vydala další rozšiřující nebo doplňující předpisy. V roce 1999 byla novela reagující na zavedení eura, v roce 2000 byla novelizace umožňující oceňovat finanční nástroje velkých kapitálových společností reálnou hodnotou. Od 1.1.2005 všechny společnosti, s jejichž cennými papíry se obchoduje na regulovaných trzích musí sestavovat konsolidované účetní výkazy v souladu s IFRS. Pro ostatní podniky v zemích EU se aplikace IFRS nevztahuje, jsou povinny vést účetnictví podle národních předpisů své země. Národní předpisy musí být ve shodě s 4. a 7. směrnicí ES, které ovšem nejsou ve shodě s požadavky IFRS. Toto vyřešila EU v polovině roku 2003 tím, že vydala k tomuto problému směrnici, ale ani ta nezajišťuje shodu evropských směrnic a ustanovení IFRS. Shoda ale nastala v tom, že účetní výkazy musí podávat věrný a poctivý obraz o finanční pozici podniku.

Cílem disertační práce je zjistit připravenost malých a středních podniků z hlediska obsahu a specifických potřeb na implementaci Mezinárodních

účetních standardů. Vypracovat podklady, o které by se měly podniky opírat a tím usnadnit přechod k účetním systémům plně kompatibilním se standardy IAS/IFRS. Zjistit jaké zohlednění by mohlo existovat pro malé a střední firmy. Zda se mají vytvořit speciální standardy pro malé a střední podniky a co má být cílem soustavy standardů účetního výkaznictví pro malé a střední podniky. K jakým specifickým přihlížet při vytváření koncepčního rámce a standardů pro malé a střední podniky. Rozhodnou zda je výhodnější pro malé a střední firmy vytvořit jen koncepční rámec bez standardů nebo zjednodušené standardy pro malé a střední podniky.

1 MEZINÁRODNÍ ÚČETNÍ STANDARDY

International financial reporting standard (IFRS) představují soubor pravidel pro uznávání, oceňování, vykazování a zveřejňování informací o událostech a transakcích, které jsou významné z hlediska účetních závěrek prezentovaných účetními jednotkami realizujícími aktivity směřující k dosažení zisku. Vzhledem k tomu, že tyto účetní závěrky jsou určeny pro uspokojení všeobecných informačních potřeb širokého spektra uživatelů, musí poskytovat takové informace o finanční pozici, výkonnosti a peněžních tocích generovaných účetní jednotkou, které umožní těmto uživatelům činit kvalifikovaná ekonomická rozhodnutí.

1.2 VYMEZENÍ IFRS

Pod souhrnným označením IFRS jsou zahrnuty jak doposud vydané Mezinárodní účetní standardy (ISA) a Interpretace Mezinárodních účetních standardů (SIC), tak nové standardy (IFRS) a interpretace (IFRIC) vydávané novým International Accounting Standards Board.

IFRS vychází z koncepčního rámce pro sestavování a zveřejnění účetní závěrky, ve kterém jsou stanovena základní východiska pro konzistentní a vyvážený vývoj celé soustavy IFRS.

IFRS připouští v některých případech variantní přístupy k účtování konkrétních transakcí a událostí. V takových případech je jeden přístup označován jako vzorové řešení, druhý přístup je pak označován jako povolené alternativní řešení.

1.2 KONCEPČNÍ RÁMEC

Koncepční rámec vymezuje cíl účetní závěrky, kvalitativní charakteristiky určující přínos informací obsažených v účetní závěrce, definici a pravidla uznávání a oceňování základních prvků účetní závěrky a v neposlední řadě se zabývá i pojetím kapitálu a uchováním kapitálu.

Koncepční rámec se zabývá účetní závěrkou, která je určena pro účely obecného využití. Je zaměřena na všeobecné informační potřeby širokého okruhu uživatelů. Účetní závěrka sestavená v plném rozsahu zpravidla obsahuje rozvahu, výsledovku, výkaz změn ve vlastním kapitálu, výkaz peněžních toků, zveřejnění účetních pravidel a další komentáře k účetním výkazům.

Aby účetní závěrka plnila svůj cíl, sestavuje se na aktuální bázi. Vychází se rovněž z předpokladu, že podnik neuvažuje o ukončení či podstatném zúžení rozsahu své činnosti.

Aby byly informace zveřejňované v rámci účetní závěrky pro její uživatele prospěšné, musí být srozumitelné, významné z hlediska rozhodovacích potřeb uživatelů, spolehlivé a srovnatelné. Požadavky na spolehlivost zveřejňovaných informací přitom vychází z předpokladu důvěryhodného zobrazení, upřednostnění obsahu a ekonomické reality nad právní formou, nestrannosti a opatrnosti při sestavování účetní závěrky a úplnosti informací obsažených v účetní závěrce. Účetní závěrka tak musí směřovat k pravdivému a věrnému zobrazení finanční pozice, výkonnosti a změn ve finanční pozici podniku.

1.3 NOVÉ STANDARDY – IFRS

Od roku 2003 se nové standardy vydávají pod zkratkou IFRS jako Mezinárodní standardy finančního výkaznictví . V červnu 2003 vydala Rada pro mezinárodní účetní standardy IFRS1 – První aplikace mezinárodních standardů finančního výkaznictví. Tento standard nahrazuje SIC – 8 První aplikace IAS jako primární základny účetnictví a vstupuje v platnost pro účetní závěrky zpracované poprvé v souladu se standardy IFRS a to pro účetní období začínající 1. lednem 2004 nebo po tomto datu.

IFRS 1 vyžaduje, aby účetní závěrka byla zpracována v souladu se všemi IFRS/IAS. Počáteční rozvaha by měla být zpracována podle standardů v jejich platném znění k datu konečné rozvahy. Hlavní změny jsou ve vybraných standardech – IAS 1 – předkládání účetní závěrky

- IAS 2 – Zásoby
- IAS 8 – Účetní pravidla, změny v účetních pravidlech a chyby
- IAS 10 – Události po rozvahovém dni
- IAS 15 – Informace vyjadřující dopady měnících se cen
- IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení
- IAS 17 – Leasingy
- IAS 21 – Dopady změn směnných kurzů cizích měn
- IAS 24 – Zveřejnění spřízněných stran
- IAS 27 – Konsolidovaná a individuální účetní závěrka
- IAS 28 Investice do přidružených podniků
- IAS 33 – Zisk na akcii

- IAS 40 – Investice do nemovitostí
Dále by měly být do konce roku vydány upravené standardy:
- IAS 32 – Finanční nástroje: zveřejňování a prezentace
- IAS 39 – Finanční nástroje: účtování a oceňování

2 IAS 1 - SESTAVOVÁNÍ A ZVEŘEJŇOVÁNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Standard stanoví strukturu a minimální požadavky na obsahovou náplň účetní závěrky tak, aby bylo možné srovnávat jak účetní závěrky různých podniků, tak účetní závěrky jednoho podniku v různých účetních obdobích.

Účetní závěrka je představována rozvahou, výsledovkou, výkazem peněžních toků, výkazem změn vlastního kapitálu a vysvětlujícím komentářem, který obsahuje popis účetních metod a dalších skutečností nezbytných pro účely správné interpretace a pochopení účetní závěrky.

Účetní závěrka musí věrně prezentovat finanční pozici, finanční výkonnost a peněžní toky podniku. Pokud je účetní závěrka sestavena v souladu s IAS, splňuje obvykle i požadavek věrného zobrazení. Výjimečně však může nastat i situace, kdy se podnik musí v zájmu dosažení věrného obrazu odchýlit od ustanovení IAS. Je zakázáno prezentovat účetní závěrku jako sestavenou v souladu s IAS, pokud neodpovídá všem IAS a příslušným interpretacím vydaným IASB a pokud tato skutečnost není v účetní závěrce výslovně uvedena.

3 ANALÝZA SOUČASNÉ LEGISLATIVY

Novela zákona účetnictví, která by měla sblížit českou legislativu s právem EU, vstoupila v platnost 1.ledna 2004. Tato novela vymezuje účetní jednotku, rozsah vedení účetnictví, účetní doklady, účetní zápisy, účetní knihy, účetní závěrku, způsoby oceňování, inventarizaci majetku a závazků a úschovu účetních záznamů.

Novela zpřesňuje, od kdy do kdy je účetní jednotka povinna vést účetnictví a v návaznosti na to, kdy otvírá a uzavírá účetní knihy. Účetní jednotky jsou povinny vést jedno účetnictví za účetní jednotku jako celek, od roku 2002 jako soustavu účetních záznamů. Tuto skutečnost upravuje nově §9 zákona o účetnictví.

Novela mění obsah výroční zprávy, zpřesňuje účetní období, obsah a podstatu předkládaných informací. Změna nastala i v podmínkách, za kterých musí mít společnost účetní závěrkou ověřenou auditorem. Další změny nastaly v oblasti oceňování. Je možnost používat pevných kurzů, ruší se oceňování závazků při převzetí pořizovací cenou, stanoví se oceňování pohledávek reálnou hodnotou a umožňuje se oceňovat reálnou hodnotou i častěji než k rozvahovému dni. Stále

existuje nesoulad mezi IAS 17 – Leasing a odpisováním podle novely zákona. Významné změny nastaly v oblasti dokumentace zavedením elektronického podpisu.

4 VYUŽITÍ MEZINÁRODNÍCH STANDARDU PRO ČESKÉ PODNIKATELE MALÝCH A STŘEDNÍCH FIREM

Výzkum se zabýval současnými otázkami, které souvisí se vstupem České republiky do Evropské unie a s tím souvisejícími změnami v české legislativě.

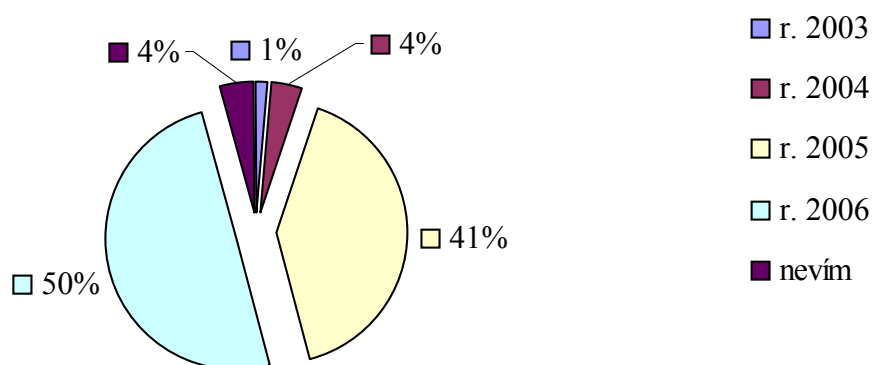
Průzkum se snaží o znázornění povědomí českých podnikatelských subjektů o mezinárodních účetních standardech a o záměrech vlády v oblasti mezinárodních účetních norem. Výzkum jsem prováděla pomocí dotazníků. Dotazník se nachází v příloze 1. Tohoto výzkumu se účastnilo 74 respondentů.

Průzkum byl orientován na malé a střední podniky. Podniky maximálně do 50ti zaměstnanců. Při provádění průzkumu jsem se snažila, aby respondenti byly adekvátní k otázkám. Jelikož se jednalo o otázky, o kterých nezasvěcený člověk mnoho neví. Byl tedy kladen důraz na to, aby respondenti byly alespoň účetní podniku, v nejlepším případě daňový poradci nebo auditoři.

Hypotéza

- Kdy malé a střední podniky předpokládají zavádění Mezinárodních účetních standardů? Předpokládám, že tuto otázku si většina podnikatelů spojí se vstupem ČR do EU a bude tedy odpovídat rok následující po vstupu čili rok 2005.

Ve kterém roce předpokládáte, že budete muset dělat závěrku podle IAS?

Zdroj: vlastní výzkum.

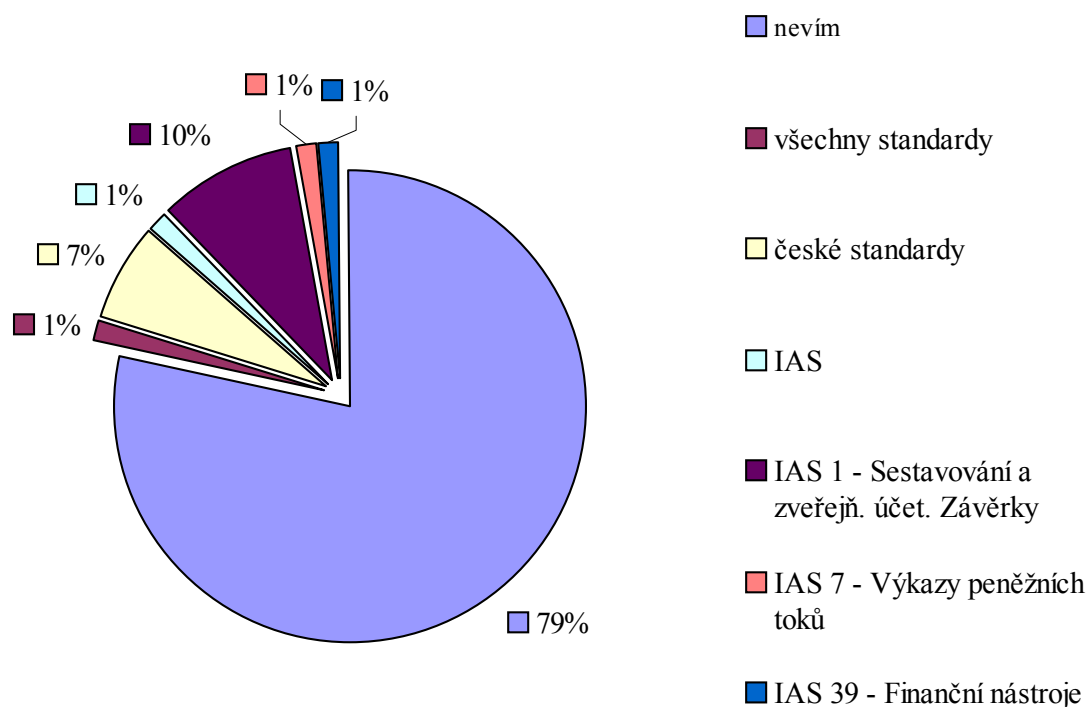
V této otázce se odpovědi rozcházejí, ale v tomto případě je to závislé na mnoha faktorech. Za rok 2003 budou vykazovat podle IAS společnosti například, ty které podávají výsledky své mateřské společnosti v zahraničí a například společnosti, které předpokládají nutnost vykazovat podle IAS v budoucnu a potřebují znát výsledky pro časovou srovnatelnost. Rok 2005 odpovědělo 41%. 50% odpovědělo, že v roce 2006 předpokládají, že budou vytvářet závěrku podle IAS.

Hypotéza

- Jaké standardy využijí při vytváření účetní závěrky v jejich firmě. Předpokládám, že tohle nebude vědět většina podnikatelů.

Výsledky výzkumu znázorňuje následující graf

"Které standardy byste nejvíce využíval při tvorbě závěrky ve Vaší firmě?"

Zdroj: vlastní výzkum.

79% neví které standardy by nejvíce využily při tvorbě účetní závěrky ve své firmě. 10 % by použilo Mezinárodní účetní standard číslo 1, který upravuje sestavování a zveřejňování účetní závěrky. 7% odpovědělo, že by použili české účetní standardy. Jen 1% by použilo IAS/IFRS 7, který upravuje výkaz peněžních toků. Je to možná způsobeno tím, že v České republice nejsme zvyklí

vytvářet výkaz peněžních toků ve všech případech. Vytváří jej jen akciové společnosti a auditované společnosti s ručením omezeným.

Závěr: Hypotéza byla potvrzena.

Problematika malých a středních firem je zatím ve stádiu jednání i v rámci projektů Rady pro Mezinárodní účetní standardy. Argumentem pro standardy malých a středních firem je, že uživatelé finančních výkazů jsou stejní jak pro malé a střední firmy tak pro velké podniky. Pro malé a střední podniky by bylo výhodné, aby mezinárodní standardy byly zapracovány v našich zákonech, protože nepředpokládám, že by podniky dělaly dvě závěrky.

5 PRAKTICKÁ UKÁZKA PŘEVODU ZÁVĚRKY NA MEZINÁRODNÍ ÚČETNÍ STANDARDY

Pro sestavení rozvahy, výkazu zisku a ztráty a výkazu o pohybu ve vlastním kapitálu jsou nutné pomocné výpočty.

5.1 LEASING

Leasing upravuje IAS 17. Nájemci vykazují v rozvaze finanční leasingy jako aktiva a závazky v reálné hodnotě najatého majetku na počátku leasingu nebo v současné hodnotě minimálních leasingových plateb. Odpisy by měly být účtovány konsistentně s aktivy, která nájemce vlastní a v souladu s IAS 16. Finanční náklady by měly být alokovány do období během leasingu tak, aby byla zajištěna konstantní úroková míra u zbývajících zůstatků závazku za každé období. Lze použít pojistně matematickou metodu založenou na úrokové sazbě nebo zjednodušený výpočet např. sumarizací čísel.

Pro ukázkou uvádím příklad: Společnost uzavřela smlouvu o finančním pronájmu 1.1.2003 na 20 splátek po 10 000 Kč každých 6 měsíců předem. Cena aktiva při nákupu je 120 000 Kč a úroková míra v pronájmu je 6,1 procent za každé šestiměsíční období. První splátka je pouze jistina, protože půjčka byla zaplacená na počátku tohoto období. Při výpočtu použijeme sumarizaci čísel a proto je $n = 19$.

Celkový finanční poplatek se skládá z nájemného, které je 200 000 Kč minus cena aktiva při nákupu v hotovosti, která je 120 000 Kč a z toho vychází, že finanční poplatek je 80 000 Kč.

Rozdělení úroku na období u nájemného placeného předem

Období	váha	výpočet	úrok
1	19	$19/190 \cdot 80\,000$	8000
2	18	$18/190 \cdot 80\,000$	7579
3	17	$17/190 \cdot 80\,000$	7158
...			
19	1	$1/190 \cdot 80\,000$	
n(n+1) = 190			

Při výpočtu úroků můžeme použít i pojistně matematickou metodu

Období	dlužná částka na počátku	nájemné	úrok 6,1%	dlužná částka na konci
1	$120\,000 - 10\,000 = 110\,000$	10 000	6710	116 710
2	$116\,710 - 10\,000 = 106\,710$	10 000	6510	113 220
3	$113\,220 - 10\,000 = 103\,220$	10 000	6296	109 516
...				
19				
.....				

Splatný finanční leasing

1.1.	10 000	1.1.	120 000
		30.6.	8 000
			118 000

Závazek budeme analyzovat z hlediska krátkodobosti a dlouhodobosti.

Krátkodobý $10\,000 + 10\,000 - 7\,600 = 12\,400$

Dlouhodobý $118\,000 - 12\,400 = 105\,600$

Společnost musí k 30.6. v souladu se smlouvou o finančním pronájmu na dobu kratší než jeden rok zaplatit částku 20 000 Kč a na dobu 2 až 5 let 80 000 a na dobu delší než pět let 90 000 Kč minus budoucí úrokové platby $80\,000 - 8\,000 = 72\,000$ Kč. Tak, že dlužná částka ke konci roku bude 118 000 Kč.

Úrok je rozdělen do všech dvaceti období, proto se pro výpočet používá $n = 20$. V každém období je časově rozlišený úrok hrazen jako součást splátky provedené v poslední den období, proto je na konci každého období dlužná pouze jistina

Rozdělení úroku sumarizací čísel při platbě pozadu.

Období	váha	zlomek	úrok
1	20	$20/210 \cdot 80\,000$	7620
2	19	$19/210 \cdot 80\,000$	7240
3	18	$18/210 \cdot 80\,000$	6860
4			
...			
20	1	$1/210 \cdot 80\,000$	380

$$\frac{n(n+1)}{2} = 210$$

Rozdělení úroku pojistně matematickou metodou				
Období	dlužná částka na počátku	úrok 6,1%	nájemné	dlužná částka na konci
1	120 000	7320	10 000	117 320
2	117 320	7156	10 000	114 476
3	114 476	6983	10 000	111 459
4				
...				
20				

Splatný finanční leasing

		1.1.	200 000
30.6.	10 000	30.6.	120 000
			7620

Standard chce, abychom analyzovali leasing na dlouhodobou a krátkodobou část.

Analýza závazku

Krátkodobý závazek $10\,000 + 10\,000 - 7240 - 6860 = 5900$

Dlouhodobý závazek $120\,000 + 7620 - 10\,000 - 5900 = 111\,720$

Standard vyžaduje minimální úrokové sazby

Ke 30.6. má společnost z finančního pronájmu tyto závazky:

Na dobu kratší než jeden rok 20 000 Kč

Na dobu od 2 do 5 let 80 000 Kč

Na dobu více jak 5 let 90 000 Kč

Celkem je to 190 000 Kč, protože už 10 000 Kč bylo zapláceno na začátku.

Odečteme budoucí úrokové platby a to je částka $80\,000 - 7620$, které už byly zapláceny na počátku $190\,000 - 72\,380 = 117\,620$.

Ještě musíme spočítat odpisy aktiva, které bude mít užitečnost 10 let. Reálnou hodnotu 120 000 podělíme 10 lety a získáme roční odpis, který je 12 000.

Ve stálých aktivech bude pořizovací cena 120 000 Kč minus oprávky 6 000 Kč, poloviční odpis tj. v hodnotě 1 140 000 Kč.

Společnost v důsledku finančních problémů převádí právní titul k aktivu na jinou stranu, ale aktivum si ponechá k používání. Obvykle je cílem této transakce získat finanční prostředky. Splátky leasingu a prodejní cena jsou obvykle vzájemně závislé, protože jsou sjednány jako komplex. Účetní přístup k operacím prodeje a zpětného leasingu závisí na typu leasingu, který je součástí této transakce. Podstata transakce je v tom, že se nejedná o prodej. Rizika a ekonomické užitky z vlastnictví zůstávají u původního nájemce. Jakýkoliv přebytek výnosů z prodeje nad zůstatkovou hodnotu by neměl být okamžitě vykázán jako výnos v účetní závěrce prodávajícího-nájemce. Měl by být časově rozlišen a umořován po dobu trvání leasingu. Jestliže bude zpětný leasing finančním leasingem, operace je prostředkem, kterým pronajímatel poskytuje nájemci finanční prostředky s pronajímaným aktivem jako zárukou. Zisk je vykázán, ale časově rozlišen, tj. je zaznamenán v rozvaze na straně Dal a zúčtován do výkazu zisků a ztrát po dobu pronájmu. Aktivum a závazky z pronájmu jsou vykázány v reálné hodnotě aktiva.

Zisk z prodeje stálých aktiv představuje výnosy z prodeje zařízení, u kterého byla podepsána smlouva zpětného finančního leasingu. První splátka ve výši 80 000 Kč byla uhrazena 30.6.2003 a je první z pěti splátek placených zpětně. Implicitní úroková míra činí 10% p.a.

Výnosy = 60 000

Výnosy příštích období = 240 000

Součet splátek $5 \cdot 80\,000 = 400\,000$

Reálná hodnota = 300 000

Finanční náklady = 100 000

Úrok 10% z 300 000 = 30 000

Leasing	
Splátka 800	3000
	Úrok 300
	2500

Částka 250 000, která vznikne když od reálné hodnoty 300 000 odečteme splátku 80 000 a přičteme 30 000 úroky, se musí rozdělit na závazky krátkodobé a dlouhodobé

Krátkodobé $80\,000 - 25\,000$ úrok, který je spočítán pro leasing, který začal 1.4. = 55 000

Dlouhodobé = 195 000

5.2 HMOTNÁ AKTIVA

IAS 16 – pozemky, budovy a zařízení by měl být používán při účtování

pozemků, budov a zařízení s výjimkou případů, ve kterých jiný IAS vyžaduje odlišné zpracování. Nepoužívá se na lesy a podobné obnovitelné přírodní zdroje, nerostná práva, průzkum a těžba nerostů, ropy, zemního plynu apod. Je pravděpodobné, že budoucí ekonomický užitek spojený s aktivem poplyne do podniku. Náklady podniku na aktivum lze spolehlivě měřit.

Tyto podmínky lze obvykle lehce splnit, protože při nákupu aktiva jsou zpravidla identifikovány s tím spojené náklady. Pro aktivum vlastní výroby mohou být spolehlivě zjištěny náklady na základě zaznamenaných transakcí se třetími stranami pro nákup materiálu, práce a jiných použitých vstupů.

Ocenění

Jako výchozí ocenění bereme nákupní cenu, včetně cla a nerefundovaných daní. Přímo přiřaditelné náklady jsou náklady na přípravu místa, náklady na dodání a manipulaci, náklady na instalaci, platby specializovaným odborníkům.

Jestliže získáme aktivum směnou je oceněno reálnou hodnotou, která je ekvivalentní reálné hodnotě poskytovaného aktiva upravené o výdej či příjem peněz s transakcí spojeným. Jestliže podnik A směňuje s podnikem B pozemek v různých historických cenách, ale v podobné reálné ceně, tak tato operace nejde přes výsledovku, je to přecenění jehož rozdíl jde do vlastního kapitálu.

	Podnik A	Podnik B
Pozemek		
Historická cena	1 mil.	0,8 mil
Reálná hodnota	1,4 mil	1,5 mil

Pozemek	Rezervní fond	Peníze
1 mil	0,4	0,1
0,4		
0,1		

Když nelze stanovit reálnou hodnotu, tak se směna provádí v historických cenách, jestliže je doplatek velký nebo nejsou si aktiva podobná, tak se jedná o prodej a nákup.

Přecenění

U pozemků a budov je reálnou hodnotou obvykle tržní cena, stanovena odhadem běžně prováděným profesionálním odhadcem. U movitých věcí není-li průkazný doklad o tržní ceně ohodnocují se ve výši svých odepsaných reprodukčních nákladů.

Frekvence přeceňování závisí na pohybech reálné ceny. Když se reálná cena přeceněného aktiva značně liší od zůstatkové ceny, je zapotřebí dalšího přecenění. Za dostatečná jsou považována přecenění každých 3 až 5 let.

Oprávky jsou ke dni přecenění jsou buď přepočteny stejným poměrem jako je

změna brutto účetní hodnoty aktiva, takže účetní hodnota aktiva po přecenění se rovná přeceněné částce nebo vyloučena z účetnictví proti brutto účetní hodnotě aktiva a netto částka je pak přepočtena na přeceněnou částku aktiva.

Jestliže se přeceňuje, přeceňuje se celá kategorie, k níž aktivum patří např.

- pozemky
- pozemky a budovy stroje
- lodě
- letadla
- motorová vozidla
- nábytek a příslušenství
- kancelářské zařízení.

Zvýšení účetní hodnoty se zaúčtuje ve prospěch vlastního kapitálu jako přebytek z nového přecenění. Snížení účetní hodnoty se uzná jako náklad. Přebytek vzniklý přeceněním může být převeden přímo do nerozděleného zisku v okamžiku realizace .

Odpisované částky by měly být po celou dobu životnosti aktiv systematicky alokovány. Odpisová metoda by měla odrážet model, ve kterém jsou ekonomické užitky aktiva spotřebovávány. Odpisové zatížení pro každé období by mělo být vykázáno jako náklad, pokud není zahrnuto v účetní hodnotě jiného aktiva. Na počátku se stanoví životnost aktiva. Musí se zvážit faktory, podle kterých stanovíme životnost:

- hodnocení očekávaného použití podle očekávané výkonnosti nebo fyzických výstupů
- očekávané fyzické opotřebení
- technická zastaralost vyplývající ze změn nebo inovace ve výrobě nebo změny v tržní poptávce po produktu nebo službě
- právní nebo podobná omezení pro používání.

Zásady řízení aktiv mohou počítat i s prodejem aktiv po určené době, a proto životnost může být kratší než ekonomická životnost.

Odpisové metody

Odpisové metody mohou být různé.

Rovnoměrné => konstantní odpis po dobu životnosti

Zmenšujícího se zůstatku => snižující se odpis během doby životnosti

Součtu jednotek => odpis založený na očekávaném využití nebo výkonech aktiva.

Společnost musí periodicky přezkoumávat zda dojde k významné změně, pak může změnit metodu. Potom musí zaúčtovat změnu účetního odhadu a upravit odpisový plán pro běžné a příští období.

Pro ukázkou uvádím příklad: Společnost pořídila aktivum za 300 000 Kč a jeho životnost byla odhadnuta na 10 let. Za dva roky společnost přehodnotila životnost aktiva na příští 3 roky. Odpisy zvolila rovnoměrné.

Rok	pořizovací cena	oprávky	účetní hodnota
1	300 000	$300\,000/10 = 30\,000$	270 000
2	300 000	60 000	240 000
3	300 000	$240\,000/3 = 80\,000$	
		$60\,000 + 80\,000 = 140\,000$	160 000
4	300 000	220 000	80 000
5	300 000	300 000	0

Jestliže společnost bude mít aktivum v hodnotě 300 000 Kč a pro odpisy budeme používat metodu – součtu jednotek" a doba životnosti bude 5 let, vypočteme odpisy:

$$n = 5$$

$$\text{součet jednotek je } 1 + 2 + 3 + 4 + 5 = 15$$

Rok	Poměrná část	Odpis
1	5/15 z 300 000	100 000
2	4/15 z 300 000	80 000
3	3/15 z 300 000	60 000
4	2/15 z 300 000	40 000
5	1/15 z 300 000	20 000

Součet všech odpisů prvního až pátého roku musí být pořizovací cenou aktiva..

K určení, zda se u položky budov, pozemků a zařízení snížila hodnota, podnik používá IAS 36 - "Snížení hodnoty aktiv". Snížení hodnoty aktiv se účtuje podle IAS 36.

Pro všechny kategorie se zveřejňují základní způsoby oceňování, použité odpisové metody, životnost nebo použité odpisové sazby, hrubou účetní hodnotu a akumulované odpisy na počátku a konci období.

Pro malé a střední firmy nejsou doposud sestaveny speciální standardy, ale výbor IASB o speciálních standardech jedná. Standardy pro malé a střední firmy by měly umožnit menším a středním podnikům, kterých je převážná většina, sestavovat účetní závěrku podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví.

Upravené standardy účetního výkaznictví pro malé a střední firmy by měly být jednodušší a méně náročné než jsou současné standardy.

Podle mého názoru by měl být vytvořen koncepční rámec, který by vysvětloval základní pojmy a dále by měly být vytvořeny standardy pro malé a střední firmy.

6 NÁVRH KONCEPČNÍHO RÁMCE PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY

Koncepční rámec by měl pomáhat pracovníkům sestavující účetní závěrku při aplikaci standardů pro MSE. Také by měl pomáhat auditorům při posuzování souladu účetní závěrky podle standardů MSE a pomáhat uživatelům účetních závěrek při výkladu informací obsažených v účetních závěrkách sestavovaných podle standardů MSE.

1. Tento Koncepční rámec vysvětluje pojmy, které jsou základem pro přípravu a předkládání finančních výkazů malých a středních firem pro vnější uživatele.

Tento koncepční rámec není Mezinárodním účetním standardem a proto nedefinuje standardy pro žádný konkrétní problém měření nebo zveřejnění. Nic v tomto koncepčním rámci neruší a nenahrazuje žádný specifický Mezinárodní účetní standard. V omezeném množství případů může existovat konflikt mezi tímto koncepčním rámcem a Mezinárodním účetním standardem. V případech konfliktu mají požadavky Mezinárodního účetního standardu přednost před požadavky tohoto koncepčního rámce.

2. Koncepční rámec by měl být každý rok přehodnocen a revidován na základě pracovních zkušeností Rady s ním.

3. Rozsah

Koncepční rámec se zabývá:

- účelem finančních výkazů
- kvalitativními charakteristikami, které určují užitečnost informací obsažených ve finančních výkazech
- definováním, rozeznáním a měřením základních složek, z nichž jsou sestavovány finanční výkazy
- pojetím kapitálu a uchováním kapitálu.

4. Koncepční rámec se zabývá finančními výkazy pro všeobecné použití. Takové finanční výkazy jsou připravovány a předkládány alespoň jednou ročně a jsou zaměřeny na všeobecné informační potřeby širokého okruhu uživatelů.

Někteří z těchto uživatelů mohou vyžadovat, a mají to právo získat, dodatečné informace k informacím obsaženým ve finančních výkazech. Mnoho uživatelů se však musí spoléhat na finanční výkazy jako na svůj hlavní zdroj finančních informací, a proto by takové finanční výkazy měly být připravovány a předkládány s ohledem na jejich potřeby. Finanční informace pro zvláštní účel, například prospekty a výpočty připravované pro daňové účely, jsou mimo rozsah tohoto koncepčního rámce. Přesto lze používat koncepční rámec pro přípravu takových zpráv pro speciální účely, kde to jejich požadavky dovolují.

5. Finanční výkazy tvoří část finančního výkaznictví. Kompletní sada finančních výkazů zahrnuje obvykle rozvahu, výkaz zisku a ztráty, výkaz změn vlastního kapitálu a výkaz peněžních toků, a ty poznámky a ostatní výkazy a vysvětlující materiály, které jsou nedílnou součástí finančních výkazů. Mohou také zahrnovat doplňkové tabulky a informace, založené nebo odvozené z těchto výkazů a očekávané, že budou čteny s takovými výkazy. Takové tabulky a doplňkové informace se mohou zabývat finančními informacemi o průmyslových a zeměpisných segmentech a zveřejněními o účincích měnících se cen.

6. Koncepční rámec se používá pro finanční výkazy všech komerčních, průmyslových a obchodních vykazujících podniků, zda ve veřejném, nebo v soukromém sektoru. Vykazujícím podnikem je podnik, který má uživatele spoléhající se na finanční výkazy, jako na svůj hlavní zdroj finančních informací o podniku.

7. Mezi uživatele finančních výkazů patří:

- stávající a potenciální investoři,
- zaměstnanci,
- banky,
- dodavatelé
- obchodní věřitelé,
- zákazníci,
- vlády a jejich orgány
- veřejnost.

Tito uživatelé používají finanční výkazy pro uspokojení některé ze svých rozdílných informačních potřeb.

Tento koncepční rámec by měl mít méně bodů jako klasický koncepční rámec a měl by být více srozumitelný a jednodušší. V návrhu uvádím 28 bodů.

6.1 ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ

Některé definice, které se týkají aktiv, pasiv, příjmů, výdajů, výkonnosti, historických nákladů, běžných nákladů, realizované hodnoty a skutečné hodnoty jsou stejné i v koncepčním rámci Mezinárodních účetních standardů. Malé a střední podniky ale také potřebují koncepční rámec, který bude základem pro standardy pro malé a střední podniky. I když se uvažovalo o tom, že standardy nejsou pro tyto podniky potřeba, já jsem přesvědčena o tom, že jsou nutné.

Zjednodušené standardy používané pro malé a střední firmy by měly být:

IAS 1 – Sestavování a zveřejňování účetní závěrky, IAS 7 – Výkaz peněžních toků, IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení, IAS 38 – Nehmotná aktiva, IAS 36 – Snížení hodnoty aktiv, IAS 17 – Leasingy, IAS 2 – Zásoby, IAS 11 – Stavební smlouvy, IAS 37 – Rezervy, IAS 21 – Dopady změn směnných kurzů cizích měn, IAS 8 Čistý zisk nebo ztráta za období, IAS 18 – Výnosy.

7 SPECIFIKA ZEMĚDĚLSKÉ VÝROBY

Jednu skupinu malých a středních podniků tvoří i zemědělské podniky. Posuzovat výsledky hospodaření zemědělských podniků a srovnávat je velmi složitý úkol. Sledují se ukazatele, které jsou pro zemědělství specifické.

10.1 INFORMACE V ZEMĚDĚLSTVÍ

Informace jsou velmi důležité při řízení jakéhokoli procesu či organizace. Bez správných informací je těžké udržet procesy pod kontrolou. V této souvislosti potřebuje Ministerstvo zemědělství získávat spolehlivé informace tak, aby se mohla rozvíjet zemědělská politika. Zemědělci však také musí podávat spolehlivé informace.

Stále obtížnější úkol mají ti, kteří posuzují výsledky hospodaření na základě analýz účetních dat zemědělských podniků a na základě těchto dat porovnávat a posuzovat tyto podniky i v rámci EU. Sledované položky a ukazatele jsou pro zemědělství specifické a jedná se o samostatnou problematiku.

Zemědělství je výrazně ovlivňováno politickými rozhodnutími, což se odrazí ve společné zemědělské politice. Pro podporu rozhodovacích procesů v rámci této politiky byl vytvořen informační systém nazvaný zemědělská účetní datová síť (Farm Accountancy Data Network - FADN). Tento systém tvoří součást legislativy EU a každá členská země Evropské Unie je povinna vytvořit FADN a poskytovat data z tohoto systému Evropské Komisi v Bruselu.

7.2 ZEMĚDĚLSKÁ DATOVÁ SÍŤ

FADN představuje síť, která poskytuje ekonomické a technické informace o

stavu zemědělského sektoru. Zemědělská účetní datová síť je systém založený na výběru zemědělských farem, který umožňuje shromažďovat technická a ekonomická data tak, aby bylo možno získat informace o ekonomické situaci zemědělství. Prostřednictvím harmonizované a společné metodiky umožňuje porovnat stav v jednotlivých členských zemích.

7.3 Účetní metodika

Je zjevné, že FADN čerpá data z účetnictví farem. Téměř ve všech členských zemích se účetní rok shoduje s kalendářním rokem. V některých členských zemích se v rámci zemědělského odvětví stále používá odlišné účetní období, které někdy začíná na jaře, a v Německu dokonce uprostřed léta.

Účetnictví je založeno na principech časového rozlišení, což znamená, že peněžní toky jsou přepočítávány tak, aby souhlasily výstupy a související náklady. Vyhodnocení aktiv v rámci uzávěrky je v největší možné míře prováděno v rámci účtovaných běžných nákladů s využitím náhradních hodnot. To znamená, že například hodnota traktoru není založena na historických nákladech z doby před 10 lety, nýbrž na cenách, za než by bylo třeba traktor nahradit v současné době. To také ovlivňuje odpisy, které jsou vyšší než u historických nákladů. V tomto smyslu se porovnatelnost mezi farmami a členskými zeměmi zlepšuje. Tato metoda se často liší od metod povolených v rámci národního daňového účetnictví.¹

8 DOTACE

Pro zemědělské podniky by byl důležitý i standard IAS 20 – Vykazování státních dotací a zveřejnění státní podpory.

Dotace jsou pro zemědělskou výrobu velmi významnou položkou.

Je potřebná analytická evidence. Ta však bude velmi náročná, protože obsahuje velmi mnoho položek v důsledku mnoha používaných nástrojů z hlediska zdrojů a účelu. Ukázka přehledu všech přijatých dotací a podpor zemědělským podnikům nás o tom přesvědčuje. Tento přehled je součástí k výběrovému šetření hospodářských výsledků zkoumaných Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky.

Je mnohdy obtížné zachovat věrný a poctivý obraz účetnictví v zemědělství. Země EU a sama EU poskytuje významnou podporu zemědělcům. Význam účetnictví v zemědělství je nemalý a dotace by měly jít i tímto směrem.

¹ Zemědělská účetní datová síť v ČR – FADN CZ 2002, Praha, červen 2002

9 IAS 41 – ZEMĚDĚLSTVÍ

Je vidět, že oblast zemědělství je velmi komplikovaná a proto tento standard vznikl. Tento dosud nejmladší standard se začal vytvářet v roce 1994, kdy výbor IASC rozhodl o vypracování Mezinárodního účetního standardu o zemědělství.

Česká legislativa

Stávající právní úprava účetnictví v zemědělství je v mnoho směrech podstatně odlišná od standardu. V naší legislativě není vymezena zemědělská činnost jako celek, ani aktiva s ní související. Není zde tedy uplatněn žádný sjednocující prvek, který by umožnil analyzovat specifika zemědělské činnosti. Výsledky zemědělské činnosti, kterou standard charakterizuje jako řízenou přeměnu biologických aktiv, nejsou u nás odlišeny. Úplně stranou, na rozdíl od pojetí ve standardu, stojí lesnictví.

V ČR nejsou odlišena biologická aktiva získaná zemědělskou činností od ostatních aktiv získaných z volných přírodních zdrojů. Základní klasifikace, i když ne zcela striktně uplatňovaná, vychází z členění aktiv souvisejících se zemědělskou výrobou podle jejich funkce ve výrobním procesu a z rozlišení sféry rostlinné a živočišné. V oblasti účetnictví v zemědělství u nás je nutno především doplnit chybějící definice související se zemědělskou činností a uvést je do praxe. Je nutno uvědomit si specifické společné rysy biologických aktiva zemědělské produkce a z nich vyjít při jejich účetním zachycení a zejména pak při jejich oceňování. Po realizaci tohoto doporučení by bylo možné přistoupit k důslednější klasifikaci zemědělských aktiv v účetnictví, která by měla vycházet z požadavků ve standardu. Splnění těchto požadavků zvýší vypovídací schopnost účetní závěrky, umožní odhalit některá rizika spojená se zemědělskou činností podniku a lépe zhodnotit finanční pozici podniku.²

10 ZÁVĚR

V současném světě dochází k dynamickým změnám v oblasti politiky, ekonomiky, technologie, financí, vládní intervence, konkurenceschopnosti a kapitálových trhů. To vše staví před finanční účetnictví nové úkoly. Mezi ně patří i požadavek, aby obsah účetních výkazů byl standardizován, aby účetní výkazy byly srovnatelné a srozumitelné. Je to nutné pro volný pohyb zboží, osob a kapitálu v zemích Evropské unie.

Od 1.1.2005 všechny společnosti kótované na evropských burzách musí sestavovat konsolidované účetní výkazy v souladu s IFRS. Pro malé a střední podniky v zemích EU se aplikace IFRS nevztahuje, jsou povinny vést účetnictví podle národních předpisů své země. Národní předpisy musí být ve shodě s 4. A 7. směrnicí ES, které ovšem nejsou ve shodě s požadavky IFRS. Shoda není ve

² KRUPOVÁ, L. *IAS v příkladech*. červen 2003. Praha: Nakladatelství VOX, 2003. 273 s. ISBN 80-86324-33-8.

srovnatelnosti, ale v tom, že účetní výkazy musí podávat věrný a poctivý obraz o finanční pozici podniku.

Ve své disertační práci jsem se zaměřila na malé a střední podniky. Protože uživatelé účetních informací jsou stejní jak pro velké, tak i pro malé podniky, bylo by vhodné, aby všechny výkazy byly srovnatelné z hlediska srovnatelnosti mezi jednotlivými zeměmi. Protože standardy jsou vytvořeny pro velké podniky mělo by existovat zohlednění pro malé a střední firmy. Zjistila jsem, jaké zohlednění by mohlo existovat pro malé a střední firmy a že je nutné vytvořit speciální standardy pro malé a střední podniky. Vytvořila jsem návrh koncepčního rámce a navrhla standardy, které by mohly malé a střední podniky používat. Rozhodla jsem, že je výhodnější pro malé a střední firmy vytvořit nejen koncepční rámec, ale i zjednodušené standardy pro malé a střední podniky.

Od 1.ledna 2004 vstoupila v platnost novela zákona účetnictví, která vymezuje účetní jednotku, rozsah vedení účetnictví, účetní doklady, účetní zápisy, účetní knihy, účetní závěrku, způsoby oceňování, inventarizaci majetku a závazků a úschovu účetních záznamů.

Novela mění obsah výroční zprávy, zpřesňuje účetní období, obsah a podstatu předkládaných informací. Změna nastala i v podmínkách, za kterých musí mít společnost účetní závěrku ověřenou auditorem. Další změny nastaly v oblasti oceňování. Je možnost používat pevných kurzů, ruší se oceňování závazků při převzetí pořizovací cenou, stanoví se oceňování pohledávek reálnou hodnotou a umožňuje se oceňovat reálnou hodnotou i častěji než k rozvahovému dni. Stále existuje nesoulad mezi IAS 17 – Leasing a odpisováním podle novely zákona. Významné změny nastaly v oblasti dokumentace zavedením elektronického podpisu. Porovnáním rozvah z roku 2002 a 2003 jsem chtěla ukázat, že české účetnictví se malými krůčky přibližuje harmonizaci účetnictví.

Po novele zákona o účetnictví se ještě stále nepodařilo odstranit deformaci daněmi, chybí koncepční rámec, vyskytují se nejasné pojmy nebo dokonce chybí definice pojmů. Formální vykazování je stále upřednostňováno před obsahem. Mezinárodní účetní standardy se stále ještě vyvíjejí a nabírají vedoucí směr ve světovém účetnictví.

Výzkum, který jsem prováděla se zabýval současnými otázkami, které souvisí se vstupem České republiky do Evropské unie a s tím souvisejícími změnami v české legislativě. Průzkum se snaží o znázornění povědomí českých podnikatelských subjektů o mezinárodních účetních standardech a o záměrech vlády v oblasti mezinárodních účetních norem. Výzkum jsem prováděla pomocí dotazníků. Dotazník se nachází v příloze 2. Tohoto výzkumu se účastnilo 74 respondentů. Průzkum byl orientován na malé a střední podniky. Podniky maximálně do 50ti zaměstnanců. Při provádění průzkumu jsem se snažila, aby respondenti byly adekvátní k otázkám. Jelikož se jednalo o otázky, o kterých nezasvěcený člověk mnoho neví. Byl tedy kladen důraz na to, aby respondenti byly alespoň účetní podniku, v nejlepším případě daňový poradci nebo auditoři.

Na jedné skupině podniků a to zemědělských jsem chtěla ukázat jak je složité vykazování. Informace jsou velmi důležité při řízení jakéhokoli procesu či organizace. Bez správných informací je těžké udržet procesy pod kontrolou. V této souvislosti potřebuje Ministerstvo zemědělství získávat spolehlivé informace tak, aby se mohla rozvíjet zemědělská politika. Zemědělství je výrazně ovlivňováno politickými rozhodnutími, což se odráží ve společné zemědělské politice. Pro podporu rozhodovacích procesů v rámci této politiky byl vytvořen informační systém nazvaný zemědělská účetní datová síť. Tento systém tvoří součást legislativy EU a každá členská země Evropské Unie je povinna vytvořit FADN a poskytovat data z tohoto systému Evropské Komisi v Bruselu. Tento systém se přibližuje vykazování podle IAS/IFRS a stálo by za úvahu ho implementovat z části do českého zákona.

Stále obtížnější úkol mají ti, kteří posuzují výsledky hospodaření na základě analýz účetních dat zemědělských podniků a na základě těchto dat porovnávat a posuzovat tyto podniky i v rámci EU. Sledované položky a ukazatele jsou pro zemědělství specifické a jedná se o samostatnou problematiku.

Vybrala jsem si jednu oblast dotací, kde je potřebná analytická evidence. Ta však je velmi náročná, protože obsahuje velmi mnoho položek v důsledku mnoha používaných nástrojů z hlediska zdrojů a účelu. Ukázka přehledu všech přijatých dotací a podpor zemědělským podnikům nás o tom přesvědčuje. Tento přehled je součástí k výběrovému šetření hospodářských výsledků zkoumaných Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky.

Je mnohdy obtížné zachovat věrný a poctivý obraz účetnictví v zemědělství. Země EU a sama EU poskytuje významnou podporu zemědělcům. Význam účetnictví v zemědělství je nemalý a dotace by měly jít i tímto směrem. Stávající právní úprava účetnictví v zemědělství je v mnoho směrech podstatně odlišná od standardu.

V naší legislativě není vymezena zemědělská činnost jako celek, ani aktiva s ní související. Není zde tedy uplatněn žádný sjednocující prvek, který by umožnil analyzovat specifika zemědělské činnosti. Výsledky zemědělské činnosti, kterou standard charakterizuje jako řízenou přeměnu biologických aktiv, nejsou u nás odlišeny. Úplně stranou, na rozdíl od pojetí ve standardu, stojí lesnictví.

Máme ještě hodně práce, aby účetnictví Evropské unie bylo harmonizované.

POUŽITÁ LITERATURA

BŘEZINOVÁ, H; MUNZAR, V. *Účetnictví I*. Institut svazu účetních, a.s., Praha 2003. ISBN 80-86716-007.

DOEKSEN, J; SIMON, F; POPPE, Krijn; HÁLEK, J; HANIBAL, J. *Zemědělská účetní datová síť v ČR – FADN 2001, Farm Accountancy data network in the Czech Republic – FADN CZ 2001*. červen 2001. Praha: Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Praha 2001. Projekt PHARE CZ 9809-02-01.

KOVANICOVÁ, D. *Finanční účetnictví – světový koncept*. Praha: Polygon, 2003. ISBN 80-7273-090-8.

KOVANICOVÁ, D. *Poklady skryté v účetnictví: Díl I – Jak porozumět účetním výkazům EU, IAS, US GAAP, ČR..* červen 2003. Praha: Polygon, 2003. ISBN 80-7273-047-9.

KOVANICOVÁ, D. *Jak porozumět světovým evropským českým účetním výkazům*. Praha: Nakladatelství RNDr. Ivama Hexnerová – BOVA POLYGON, 2004. ISBN 80-7273-095-9.

KRUPOVÁ, L. *IAS v příkladech*. červen 2003. Praha: Nakladatelství VOX, 2003. 273 s. ISBN 80-86324-33-8.

MILLER, N. Steve; MLÁDEK, R. *Účetnictví versus Accounting*. Praha: SPETRUM Publishing 2000. ISBN 80-901911-0-X.

PROUZA, B. *Analýza ziskových a ztrátových podniků v českém zemědělství*. Praha: Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky Praha: 2000. ISBN 80-85898-34-9.

BŘEZINOVÁ, H. *Novela zákona o účetnictví a zákona o DP*. Bulletin ISU, 2003, č. listopad 2003, s.14-16. ISSN 0139-5661.

HULEŠ, J. *Evropské právo a účetnictví v České republice po vstupu do EU*. Evropská unie, 2003, příloha speciál č.1, s.10. ISSN 0139-5661.

JEŘÁBEK, A. *Účetnictví podnikatelů v roce 2004*. Účetnictví, 2004, č.1, s.13. ISSN 0139-5661.

KOVANICOVÁ, D. *Sestavování a zveřejňování účetní závěrky podle Mezinárodních účetních standardů*. Účetnictví, 2001, č. 8, s.49-54. ISSN 0139-5661.

MIKULICA, J. *Implementace účetních systémů pro malé a střední podniky podle standardů IAS/IFRS*. Bulletin ISU, 2003, č. květen 2003, s. 20. ISSN 0139-5661.

SOBOTKA, V. *Seminář k praktické aplikaci IAS*. Bulletin ISU, 2002, č. květen 2002. ISSN 0139-5661.

ŠRÁMKOVÁ, A. *Změny v Mezinárodních standardech účetního výkaznictví*. Bulletin ISU, 2004, č. březen 2004, s. 31. ISSN 0139-5661.

ŠRÁMKOVÁ, Alice. *Nové standardy mezinárodního účetního výkaznictví*. Bulletin ISU, 2004, č. květen 2004, s.22. ISSN 0139-5661.

Zemědělství 2003. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR v Profi Press,s.r.o., 2004

ŽÁROVÁ, M. *Zrušení jednoduchého účetnictví a České účetní standardy – Dvě témata 5. zasedání Komise pro otázky regulace a dalšího rozvoje účetnictví a auditu*. Bulletin ISU, 2002, č. srpen 2002, s. 4-5. ISSN 0139-5661.

<http://redilem.euba.cz/hlp.nsk.opr%mnt>, 15.11.2003 Zákon č. 353/ 2001Sb., O účetnictví ve znění pozdějších novel.

http://pwglobal.com/cz/cze/insfsol/publ./Pwc_IF: IFRS a české účetní předpisy, podobnosti a rozdíly

<http://www.gaap.cz/index.php?In=1&tm=4>: Zavedení IFRS v Čechách

Seznam příloh

Příloha č.1 – Dotazník

Příloha č.2 – Výkazy

Příloha č.3 – Výkaz peněžních toků

Příloha č.4 – Srovnání rozvah roků 2002 a 2003

Publikační činnost od roku 2001

1. KOLÁŘOVÁ, E. Mezinárodní harmonizace účetnictví, problematika oceňování. IN *Globalizácia a jej sociálno-ekonomické dosledky. Sborník příspěvků*, 13.11.2001. Žilina: Žilinská univerzita v Žilině, 2001.s60-62. ISBN 80-7100-897-4

2. KOLÁŘOVÁ, E. Snaha o harmonizaci účetnictví. IN *1.ročník pedagogické konference pořádané VŠE v Praze. Sborník příspěvků*, 24.11.2001. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, fakulta financí a účetnictví, katedra finančního účetnictví a katedra manažerského účetnictví, 2001. s.97-99. ISBN 80-245-0274-7

3. KOLÁŘOVÁ, E. Problematika českých účetních standardů. IN *2. Ročník pedagogické konference pořádané VŠE v Praze. Sborník pedagogické konference - dotisk*, 7.12.2002. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, fakulta financí a účetnictví, katedra finančního účetnictví a katedra manažerského účetnictví, 2002. s.9-10. ISBN 80-245-0494-4

4. KOLÁŘOVÁ, E. The Evaluatuon According to IAS. IN *First International Conference on soft Computing Applied in Computer and Ekonomic Environments ICSC 2003, Conference proceedings*, 30-31.1.2003. Kunovice: Evropský polytechnický institut Kunovice, 2003. s.101-102. ISBN 80-7314-017-9

5. KOLÁŘOVÁ, E. Informovanost malých a středních firem o vývoji účetnictví. *Mezinárodní vědecká konference na téma „Firma a konkurenční prostředí 2004, změny konkurenčního prostředí před vstupem do EU“*, 10.-11.3.2004. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, provozně ekonomická fakulta ,2004-09-14

6. KOLÁŘOVÁ, E. Harmonizace účetnictví. *IV. Medzinárodná vedecká konferencia doktoradov „Participácia doktorandov na vedeckovýskumnej činnosti“*, 21.5.2004. Bratislava: Ekonomická univerzita v Bratislavě, fakulta hospodárskej informatiky, 2004. ISBN 80-225-1700-3

7. KOLÁŘOVÁ, E. Viewpoint of small and medium companies to International Accounting. International Scientific Conference „Management, Economics and Business Development in the new European Conditions“, 28.-29.2004. Brno - Rozdrojovice: VUT Brno, Faculty of Business and Management, 2004. ISBN 80-214-2661-6

Strukturovaný životopis

Mgr. Eva Kolářová

Narozena: 18.1.1960

Bydliště : Místřice 178

VZDĚLÁNÍ – 1979 – 1985 UP Olomouc – fakulta pedagogická, učitelství všeobecně
vzdělávacích předmětů, aprobace matematika a branná výchova.
1992 – 1994 VŠE v Praze – fakulta financí a účetnictví, rozšiřující studium,
těsnopis a základy ekonomiky.
1998 – 2000 Soukromá vyšší odborná škola daňového poradenství STING,s.r.o
rozšiřující studium – účetnictví, daně a právo.
2000 – doposud – Doktorské studium na VUT v Brně – fakulta podnikatelská,
obor řízení a ekonomika podniku.

SPECIALIZACE – Matematika
Účetnictví
Daně

PUBLIKACE – Učební texty na internetu : Daně
Účetnictví I
Účetnictví II

SPOLUPRÁCE S VŠ – VUT v Brně , fakulta podnikatelská
- spolupráce s auditorem
- spolupráce s konkrétní firmou

PROJEKTY – Transformace finančního účetnictví v České republice na mezinárodní účetní
standards

PEDAGOGICKÁ PRAXE – 1984 – 1996 OA Veselí nad Moravou
1996 – doposud SSOŠ Kunovice
EPI,s.r.o. soukromá vysoká škola v Kunovicích